

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН
ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА
У ГРАДСКОЈ ОПШТИНИ ОБРЕНОВАЦ
ЗА ПЕРИОД 2010.-2013.**

ОБРЕНОВАЦ, фебруар 2010.

САДРЖАЈ

-Уводна реч Председника градске општине Обреновац	3
-Сажетак Локалног акционог плана	4
-Захвалност учесницима/цама у процесу израде ЛАП-а	5
Поглавље 1: Општи подаци о градској општини Обреновац	6
Поглавље 2 :Подаци о избеглицама и интерно расељеним лицима у градској општини Обреновац	10
Поглавље 3: Анализа ситуације и спорна питања избеглица и интерно расељених лица	11
Поглавље 4 :Приоритетне циљне групе	18
Поглавље 5: Општи и специфични циљеви	18
Поглавље 6: Активности-Задаци за реализацију ЛАП-а	19
Поглавље 7: Ресурси/буџет	22
Поглавље 8: Аражмани за примену	23
Поглавље 9: Праћење и оцена успешности	24

Увод Уводна реч Председника градске општине Обреновац

У градској општини Обреновац живи, по попису из 2002 године 70.975 становника, а кроз активности Повереништва за избеглице и интерно расељена лица у градској општини Обреновац званично је регистровано 5.944 избеглих и интерно расељених лица, што је више од 8,25%, укупног броја становника. Незванично у протеклих 18 година кроз нашу општину прошло је десетак хиљада избеглих и прогнаних лица из бивших југословенских Република као и интерно расељених лица са Косова и Метохије. Велики део ових лица остао је да живи на овој територији. Поједини су успели да својим личним залагањем и напорима побољшају услове живота док су неки нажалост и до данас остали незбринуте.

Градска општина Обреновац се свих ових година трудила колико год је била у могућности да помогне овим лицима у решавању њихових егзистенционалних проблема.

Сматрам да је израда Локалног акционог плана један од веома важних корака у дугогодишњем раду на решавању овог проблема, као и званична потврда овог рада.

Израдом *Локалног акционог плана* градска општина Обреновац, и поред ограничених капацитета и ресурса, показује спремност свих заинтересованих страна за решавање проблема избеглих и интерно расељених лица а нарочито: Комесаријата за избеглице Републике Србије, представника локалне самоуправе: председника и заменика председника Градске општине и чланова Већа, Повереника за избеглице, Центра за социјални рад-Одељења Обреновац, Геронтолошког центра- Обреновац и невладиних организација.

Обједињавањем свих релевантних актера у локалној заједници формиран је Савет за управљање миграцијама и изналажење трајних решења проблема избеглих и интерно расељених лица (Решење о формирању Савета за миграције, Веће градске општине Обреновац донело је 12.02.2009 године и 03.12.2009.године). Доношењу *Локалног акционог плана* предходила је чињеница да су избеглице и интерно расељена лица препозната као једна од циљних група којима се бави овај документ за побољшање квалитета живота наведених лица на територији градске општине Обреновац.

Доношењем и усвајањем *Локалног акционог плана* за избеглице и интерно расељена лица градска општина Обреновац преузела би одговорност за решавање проблема ове изузетно осетљиве групе грађана. Његовим доношењем, а касније спровођењем и праћењем, градска општина Обреновац имајући у виду свој посебан статус и ограничене надлежности жели да допринесе повећаној интеграцији и смањењу сиромаштва избеглица и интерно расељених лица као и пружање више могућности приликом њиховог трајног стамбеног збрињавања и побољшања услова живота (првенствено лица смештена у Колективном центру ПИМ Ушће, а затим и лица која се налазе у приватном смештају), преквалификације и запошљавања уважавајући њихове потребе и жеље.

На овај начин желимо да помогнемо наведеним лицима да добију елементарне услове за живот, да њихов живот учинимо квалитетнијим и бољим и да се трајно интегришу у нашу средину.

На крају бих се захвалио свима који су учествовали у изради овог Плана, и унапред посебно онима који ће помоћи у његовој реализацији.

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ
Жељко Јоветић

Шта подразумева Локални акциони план за унапређење положаја избеглица и интерно расељених лица

У овом документу, под процесом локалног акционог планирања и унапређења положаја **избеглица**¹ и интерно расељених лица (**ИРЛ**)² подразумевамо процес доношења одлуке о томе које промене значајне за живот избеглица и интерно расељених лица намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току предвиђеног временског периода. Тај процес се заснива на идентификацији најбољег ангажовања капацитета свих социјалних актера у заједници у планирању и примени плана. *Локални акциони план* за унапређење положаја избеглица и интерно расељених лица посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице.

У оквиру овог документа, под избеглицама и интерно расељеним лицима подразумевају се сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата на простору бивших југословенских република и бомбардовања Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус грађана Републике Србије, али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса.

Локални акциони план за унапређење положаја **избеглица**¹ и **интерно расељених лица**² у градској општини Обреновац, настао је као резултат учешћа у Пројекту Подршке институцијама Владе Републике Србије које су надлежне за избеглице и интерно расељена лица. Општи циљ Пројекта је проналажење решења на нивоу државе која ће пружити подршку Влади Р. Србије да на ефикасан и одржив начин одговори на потребе избеглица и интерно расељених лица. Пројекат финансира Европска унија, а спроводи Међународна организација за миграције (ИОМ). Корисници Пројекта су институције Владе Р. Србије које су надлежне за избеглице и интерно расељена лица: Комесаријат за избеглице Републике Србије (КИРС), Министарство за Косово и Метохију (Министарство за КИМ), Министарство рада и социјалне политике (МРСП), као и друга надлежна министарства, општинска Повереништва за избеглице и интерно расељена лица и одабране општине /градови.

Стратешки оквир Пројекта одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним Националном стратегијом за решавање питања избеглица и интерно расељених лица и другим националним стратешким документима од значаја за ову област. У циљу координираног рада овај Пројекат узима у обзир постојеће пројекте и капацитете на локалном нивоу, а нарочито оне који су у домену социјалне, економске и стамбене политике.

Креирање и спровођење *локалних акционих планова* за унапређење положаја избеглица и интерно расељених лица овде се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглица и интерно расељених лица, доноси се за период од 2010.-2013. године са детаљном разрадом активности.

Процес израде *Локалног акционог плана* за унапређење положаја избеглица и интерно расељених лица у градској општини Обреновац заснива се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- Локални-спроведен је у оквиру локалне заједнице и уважава локалне специфичности;
- Партиципативан - укључио је различите битне актере процеса друштвено организоване подршке избеглицама и интерно расељеним у локалној заједници;
- Утемељен на реалним околностима, расположивим ресурсима и потребама за унапређење положаја избеглица и интерно расељених лица;
- Прилагођен ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи;
- Користи савремене методе планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлуке;
- Подстиче одговоран однос различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потребе процеса прикупљања и анализу основних података о положају избеглица и интерно расељених лица у градској општини Обреновац, коришћени су следећи извори: резултат анкете са потенцијалним корисницима/цама (анкета о трајном решењу стамбеног питања и побољшању услова становања, при изласку из колективног центра и састанци са локалним актерима: председником Општине, члановима Већа, Центром за социјални рад-Одељење Обреновац, Националном службом за запошљавање-Филијала Обреновац, статистички подаци (попис 2002. год.), различити извештаји и документи: подаци Комесаријата за избеглице Републике Србије, Повереништва за избеглице градске општине Обреновац, Црвеног крста, Дома здравља Обреновац, Центра за социјални рад Обреновац, Геронтолошког центра Обреновац, локалних невладиних организација итд. Процес израде Плана спроведен је у периоду септембар 2009. – фебруар 2010. године.

¹Према конвенцији УН о статусу избеглица (1951.) **избеглица** је особа која из основаног страха да ће бити прогоњена због своје расе, националне припадности, одређеној друштвеној групи или због политичког уверења, напустила своју државу и не може или због поменутог страха не жели да се у њу врати. Појам избеглице је Протоколом 1967 године 1967 године проширен и на особе које су биле изложене ратним страдањима или другим облицима насиља и зато одлучиле или биле принуђене да напусте своју државу.

² **Интерно расељене особе** су оне које су биле присиљене да напусте своје домове, али су остале усвојој држави. Разлози због којих су били присиљени да напусте своје домове могу бити различити: рат, насиље, угрожавање људских права политички прогон или природне катастрофе (земљотрес и сл.) Из разлога што се налазе у границама своје земље, могућности њихове међународне заштите су ограничене. Иако их, за разлику од избеглица, не штити Специјална конвенција УН, и даље их штите национални закони, међународно хуманитарно право и међународни правни акти у области људских права.

Скупштина градске општине Обреновац, на седници одржаној 02. марта 2010. године на основу члана 24. Статута градске општине Обреновац ("Сл.лист града Београда", 44/08), а у складу са Стратегијом за решавање питања избеглих, интерно расељених лица и локалног угроженог становништва на територији градске општине Обреновац VI-01 бр. 020- 140 од 24. новембра 2009. године, донела је:

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИЦА И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ГРАДСКОЈ ОПШТИНИ ОБРЕНОВАЦ ЗА ПЕРИОД 2010.-2013.

Сажетак ЛАП-а

Општи циљ:

Побољшати услове за интеграцију избеглица и интерно расељених лица у градској општини Обреновац кроз одрживе социјално –економске програме у локалној заједници.

Специфични циљеви:

Специфичан циљ 1: У периоду од **2010.- 2013.** године трајно решити стамбено питање и побољшати услове становања за најмање 50 породица избеглица и интерно расељених лица који на свом плацу имају започет стамбени објекат, доделом бесповратних грађевинских пакета или доградњом грађевинског објекта у њиховом власништву.

- У току 2010. год. најмање 5 грађевинских грантова за 5 породица;
- У току 2011. год. најмање 15 грађевинских грантова за 15 породица;
- У току 2012. год. најмање 15 грађевинских грантова за 15 породица;
- До краја 2013. најмање 15 грађевинских грантова за 15 породица

Специфичан циљ 2: У периоду од **2010. – 2013.** године трајно решити стамбено питање и побољшати услове становања за најмање 20 породица избеглица и интерно расељених лица, доделом најмање 20 одговарајућих сеоских домаћинства.

- У току 2010 год.-најмање 5 сеоских домаћинства за 5 породица;
- У току 2011 год.-најмање 5 сеоских домаћинстава за 5 породица;
- У току 2012 год.-најмање 5 сеоских домаћинстава за 5 породица;
- У току 2013 год.-најмање 5 сеоских домаћинства за 5 породица;

Специфичан циљ 3: У периоду од **2010. – 2013.** године побољшати могућности за запошљавање радно способних избеглица и интерно расељених лица у локалној заједници реализацијом 4 циклуса доквалификације/преквалификације за најмање 40 особа и доходовних активности.

- У току 2010. год.-1 циклус за најмање 10 особа;
- У току 2011. год.-1 циклус за најмање 10 особа;
- У току 2012. год.-1 циклус за најмање 10 особа ;
- У току 2013. год.-1 циклус за најмање 10 особа;

Специфичан план 4: У току **2010.** године стамбено збринути на одређено време (без могућности откупа) најмање 20 породица уласком у Пројекат социјално становање у заштићеним условима изградњом стамбене зграде у Мислођину за расељавање Колективног центра „ПиМ Ушће“ и локално угроженог становништва уз подршку Центра за социјални рад Града Београда и Обреновца, породицама које су најугроженије док су у стању социјалне потребе. (У току су завршне припреме и предавање документације за издавање локацијске дозволе граду Београду а њену изградњу би финансирао УНХЦР, на плацу коју је од Војске за потребе ове, а и будућу изградњу за избеглице, расељена лица и најугроженије категорије становништва, градска општина Обреновац купила 2009 године.)

Процењује се да ће за реализацију Локалног плана у периоду од 2010-2013 године бити потребно издвојити укупно око **700.000 ЕУР-а**, и то из локалног буџета потребно је издвојити око **15%** од укупне суме, а осталих **85%** планирано је да се обезбеди из донаторских средстава и других извора.

Локални план као свој саставни део има планиране аранжмане за имплементацију, за праћење (мониторинг) и оцењивање успешности (евалуацију) активности.

Захвалност учесницима /цама у процесу локалног акционог планирања

У циљу израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглица и интерно расељених лица, у градској општини Обреновац, формиран је Савет за миграције који чине представници/це локалне самоуправе као носиоца процеса и формалног доносиоца овог документа, укључујући и Повереништво за избеглице, институција система које се на локалном нивоу баве питањима избеглица и интерно расељених, невладиних организација које делују у локалној заједници и Комесаријата за избеглице Републике Србије.

Улога Савета за миграције била је да:

- Унапреди сопствене капацитете за планирање кроз одговарајуће обуке организоване од стране ИОМ-а;
- Обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглицама и интерно расељеним лицима ;
- Размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- Примењује усвојене методе планирања током процеса планирања;
- Дефинише циљеве ,правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
- Планира праћење и оцењивање успешности примене локалног акционог Плана;
- Ради на писању завршног документа;
- Иницира јавну расправу о нацрту документа и допринесе да финална верзија буде предложена Скупштини општине Обреновац на усвајање.

Чланови /це Савета за миграције су :

Жељко Јоветић, председник градске општине Обреновац и председник Савета,
Мирко Вранешевић,члан Већа и председник Комисије за рад са невладиним организацијама и омладином,члан Савета,
Бранка Веселиновић– социјални радник, Геронтолошки Центар Обреновац, члан Савета,
Ана Шутић-социјални радник, Градски центар за социјални рад–Одељење Обреновац, члан Савета,
Жаклина Црнобрња –архитекта у Управи градске општине Обреновац, члан Савета и
Вера Милевић –Повереник за избеглице у Управи градске општине Обреновац, секретар Савета.

Захваљујемо се свим члановима/ицама Савета за миграције на учешћу у процесу планирања.

Остали актери укључени у сам процес локалног акционог планирања су били представници/це различитих институција, организација и група, укључујући и групе потенцијалних корисника/ца, њиховог удружења на нивоу локалне заједнице, који су повремено учествовали у консултативном процесу.У различитим фазама рада, стручну подршку процесу локалног акционог планирања и израде финалног документа пружили су Комесаријат за избеглице Републике Србије и ИОМ пројектни тим на челу са Кристијаном Спинолом.

Поглавље 1.

ОПШТИ ПОДАЦИ О ГРАДСКОЈ ОПШТИНИ ОБРЕНОВАЦ

Обреновац је једна од 17 градских општина града Београда. Општина Обреновац се простире на површини од 410 км².Обреновац се налази у посавском региону и припада Посавини. На северу се граничи са београдском општином Чукарица, на западу са општином Уб. На територији градске општине Обреновац налазе се Термоелектране Никола Тесла А И Б које чине основну окосницу развоја општине.

Територију обухвата 29 насељених места и то: Обреновац (II и III МЗ Обреновац) и Барич као урбана; Рвати, Бело Поље, Забрежје, Звечка као приградска; а Мала Моштаница, Јасенак, Дражевац, Баљевац, Конатице, Пољане, Грабовац, Дрен, Орашац, Љубинић, Вукићевица, Стублине, Велико Поље, Пироман, Бровић, Трстеница, Ратари, Бргулице, Кртинска, Уровци, Скела и Ушће као рурална.

Од свих насељених места, Обреновац и Барич су статистички класификовани као урбани, четири као приградска, а остала су рурални.

Према попису становништва из 2002. године градска општина Обреновац има 70.975 становника који живе у урбаном насељу, приградском и руралном насељу. Густина насељености је 173,1. Међутим, с обзиром на висок природни прираштај становника и огроман прилив избеглица и интерно расељених лица, Обреновац се у последњих 20-ак година нагло увећао. Незванични подаци, по попису из 2008. године, говоре да тренутно у Обреновцу има 71.862 становника. Према попису из 2002 год.етничка структура Општине је следећа: Срби 95,1% Црногорци 0,7%, Бошњаци 0,002% Роми 1,5%. Према незваничним подацима данас у Обреновцу има знатан број ромске популације, Ашкалија и Египћана (РАЕ популације) који нису уписани у матичне књиге рођених (неки од њих су започели накнадни упис у децембру 2008. године у акцији накнадног уписа у матичну књигу рођених започетог у организацији УНХЦР-а.)

Табела 1: Најзначајнији статистички показатељи о општини Обреновац .

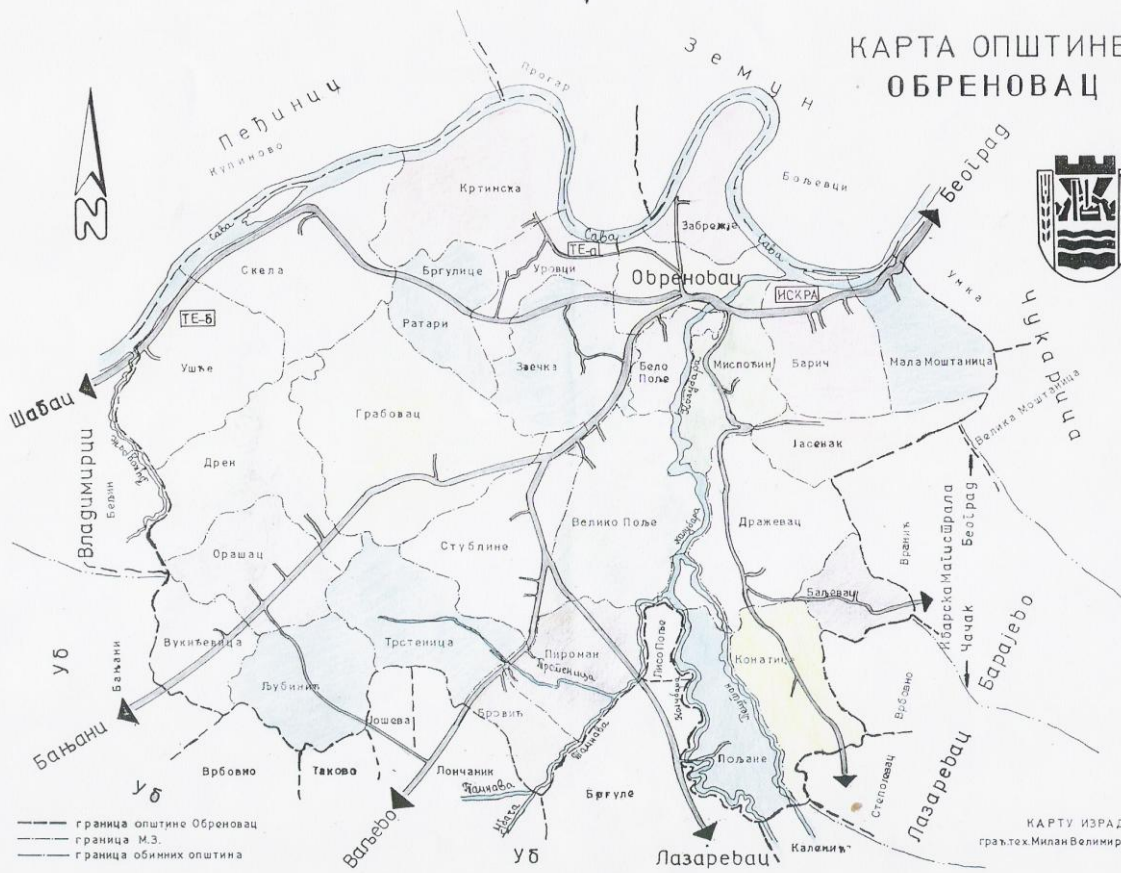
Index пораста становништва	4,9
Број становника- жене	35891
Број становника -мушкарци	35084
Број становника –попис 2002 год .	70 975
Густина насељености	173,1
Ромско становништво –жене	524
Ромско становништво –мушкарци	515
Ромско становништво- укупно	1039
Број у руралним насељима	47355
Број у урбаним насељима	33620
Просечне зараде -2004 год.	16.243
Број запослених -2004 год.	14204
Народни доходак -2004 год.	89,4
Предшколске установе- 2005 год.	13 вртића
Основне школе 2005 год.	30, 1 специјална, 1 вечерња
Средње школе 2005 год.	3
Број становника на једног лекара	901
Популација жена међу запосленима	40,8%
Укупно обрадивог земљишта	3167 ha
Пропорција територије под шумом	-

Општина Обреновац је у демографском смислу, густо насељена у урбаном делу и има око 19,4% малих приватних предузећа, а слабије насељена у руралном делу где се становништво бави пољопривредом. У целој општини преко 80,6% становништва запослено је у предузећима и установама. Рурални део је пољопривредни, погодан за сточарство, ратарство, пластеничку производњу и у руралном подручју се налази највећи део од укупно 3167 ха обрадивог земљишта. Највећи део обрадивог пољопривредног земљишта је у приватном власништву. У појединим руралним насељима налазе се плантаже јабука (Ушће) и друге пољопривредне културе, у појединим руралним насељима власништво над пољопривредним земљиштем је у поседу "АД Драган Марковић".

На територији општине главни привредни замајац су ТЕНТ- А и ТЕНТ- Б ,а у изгледу је и градња још једне Термоелектране, а пошто општина има на великом простору квалитетно пољопривредно земљиште становништво у руралном подручју углавном живи од пољопривредне производње (сточарство, ратарство, углавном пластеничка производња), а у најави је изградња моста преко Саве који би убрзао и покренуо привредни и сваки други напредак општине.

Туризам представља велики потенцијал општине, али за сада нису искоришћени сви капацитети. Најпознатије обреновачко излетиште на Сави "Забран", у последње време развија разноврсне садржаје, а све посећенија је и манифестација "Обреновачко лето". У последњих неколико година ради се на откривању и презентовању археолошког налазишта које ће у перспективи бити главни туристички и културни бисер Обреновца .

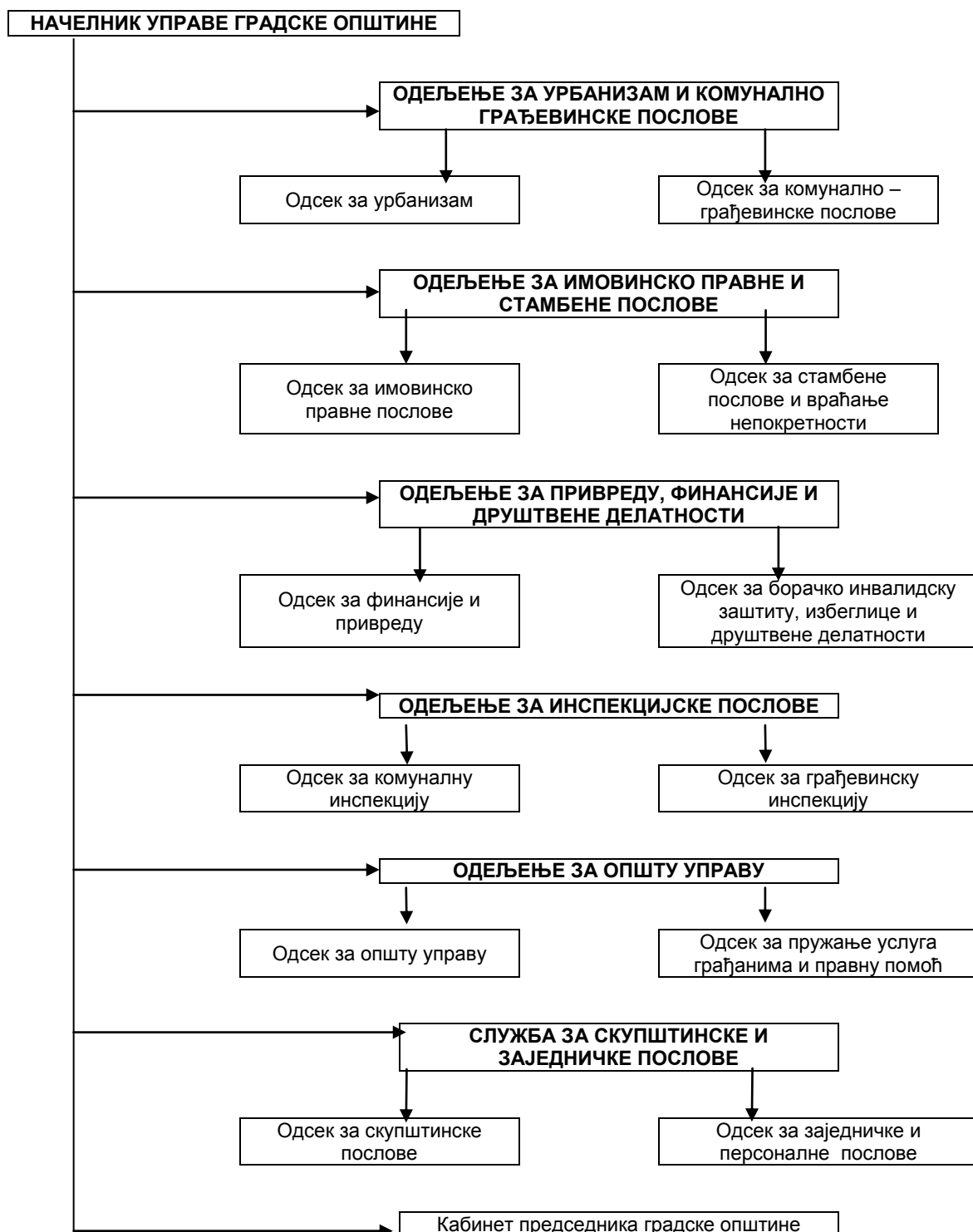
КАРТА ОПШТИНЕ ОБРЕНОВАЦ

- - - граница општине Обреновац
 - - - граница М.З.
 - - - граница обимних општина

КАРТУ ИЗРАДИО:
грађ.тех.Милан Великировић

Организациону структуру општине чине председник градске општине, заменик председника градске општине, три помоћника председника градске општине, Веће градске општине, председник Скупштине и заменик председника Скупштине. Скупштина градске општине Обреновац има 55 одборника, Веће градске општине чини 9 чланова. У Повереништву за избеглице раде: повереник и референт.
 Шема 1. илуструје организациону структуру Управе градске општине Обреновац.

Поглавље 2.

ПОДАЦИ О ИЗБЕГЛИЦАМА И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИМ ЛИЦИМА У ГРАДСКОЈ ОПШТИНИ ОБРЕНОВАЦ

Према попису становништва из 2002. године на територији општине Обреновац укупан број избеглица и интерно расељених лица је 5.856. Према подацима Повереништва за избеглице, укупан број избеглих лица из Босне и Херцеговине и Хрватске је око 1.622. Према истом извору број интерно расељених лица са Косова и Метохије је око 4.234. Према подацима Комесаријата за избеглице Републике Србије, број избеглица у Општини је 1.436, а интерно расељених лица 4.508, што је укупно избеглица и интерно расељених лица 5.944 лица, што чини 8,25% у укупном броју становника. Табела 2. приказује структуру избеглица и интерно расељених лица према старости, полу, образовању и радном статусу. Запажа се да је преко 1000 особа старијих од 65 година, да је преко 1000 особа без квалификације (без школе, непотпуна основна и основна школа) и да има око 1300 незапослених. Оваква структура је врло неповољна и захтева систематски приступ локалне заједнице и националних институција у решавању питања избеглица и интерно расељених у Обреновцу.

Табела 2.

Старосна структура	Интерно расељена лица	Избегла лица
0-6	29	13
7-14	466	88
15-18	406	102
19-65	2702	969
Преко 65 год.	631	450

Полна структура	Интерно расељена лица	Избегла лица
М	2182	774
Ж	2052	848

Образовање	Интерно расељена лица	Избегла лица
Без школе	1532	307
Непотпуна основна школа	0	200
Основна школа	271	368
Средња школа	890	666
Виша школа	1178	52

Радни однос	Интерно расељена лица	Избегла лица
Студент-ученик	1056	248
Запослен	914	150
Повремено запослен	1058	21
Пензионисан	234	226
Незапослен	477	876

На територији општине Обреновац избеглице и интерно расељена лица користе четири врсте стамбеног смештаја :

1. колективни центар (33 особе);
2. смештај у насељу»Сава», од 1998-е -Власништво Р.Србије (КИРС);
3. смештај у Обреновцу-Хелпова зграда за расељавање Колективног Центра од 2005. године - Власништво Р.Србије;
4. приватни смештај код рођака и пријатеља, приватни смештај у изнајмљеној кући или стану или сопствени смештај у кући или стану.

У општини постоје укупно 2 колективна центра – од тога један (признат) регистрован и други (непризнат).

У признатом колективном Центру ПИМ Ушће у Ушћу налазе се привремено смештене 33 особе односно 18 породица углавном самачких и старачких домаћинстава од тога 22 избеглице и 11 интерно расељених лица док се у непризнатом колективном центру налазе 44 лица искључиво интерно-расељена

лица са Косова и Метохије, сви ромске националности (припадници РАЕ популације). Све преостале избеглице и ИРЛ станују приватно.

Проблемима избеглица и интерно расељених лица на територији Општине Обреновац активно се бави Повереништво за избеглице, Веће градске општине Обреновац (сарадња са невладиним организацијама у области образовања која обухвата популацију избеглица и интерно расељених лица), Центар за социјални рад –Одељење у Обреновцу, Општински Црвени крст, Геронтолошки Центар –Одељење у Обреновцу, Дом здравља у Обреновцу и др.

До сада су у Општини реализовани пројекти подршке које су финансирале међународне организације а спроводиле међународне и домаће невладине организације: Пројекат грађевинских грантова (делимична изградња-UNHCR/ EAR); Изградња стамбене зграде из Фонда за Европску агенцију за реконструкцију за расељавање колективног центра-HELP(EAR-CARDS 2005); Пилот пројекат изградња 2 монтажне куће (UNHCR-Intersos 2008) Пољопривредни програм Intersos- (UNHCR:IGA-AP2007); Сеоско домаћинство кроз фондацију Дивац НОД-2008.) и др.

У Градској општини Обреновац формиран је Савет за управљање миграцијама Решењем бр. VI-01 бр. 020-2/22, коју је Веће градске општине Обреновац усвојило 12.02. 2009. године. У новембру 2009. године донета је Стратегија за решавање питања избеглица, интерно расељених лица и локално угроженог становништва коју је Веће, а затим и Скупштина градске општине Обреновац, усвојила на седници одржаној 24.11.2009. године а у изгледу је до краја фебруара 2010. године усвајање овог Локалног акционог плана за решавање проблема избеглица и интерно расељених лица.

Задатак Савета за миграције општине Обреновац је:

- Израда социјалног акционог плана за најугроженије делове становништва Општине који ће укључити анализу потреба најугроженијих група грађана, преглед постојећих ресурса за подмиривање потреба најугроженијих група грађана, преглед постојећих ресурса за подмиривање тих потреба.
- Рангирање по важности потреба становништва у Општини и Оснивање партнерских радних група на нивоу Општине за сваку од ранжираних потреба:
- Разматрање пријављених предлога и пројеката поднесених од стране најразличитијих организација и институција које се финансирају из Фонда за развој локалне заједнице.

Поглавље 3 АНАЛИЗА СИТУАЦИЈЕ И ЗАКЉУЧЦИ

Анализа контекста радног окружења је обухватила четири врсте квалитативних анализа: Анализу или Преглед документације о ширем радном окружењу, Анализу стања (СВОТ), Анализу заинтересованих страна и Анализу проблема.

¹ЕАР-Европска агенција за реконструкцију

²ХОД- Хуманитарна организација Дивац

Анализа и Преглед документације о радном окружењу обухватила је неколико кључних националних стратешких докумената релевантних за ову област, актуелни законски оквир који регулише питања избеглица у Републици Србији као и реализоване пројекте за ову област, актуелни законски оквир који регулише питања избеглица и интерно расељених лица у Р.Србији као и реализоване пројекте и програме намењене избеглицама и ИРЛ у општини Обреновац.

Национални стратешки документи од значаја за питања избеглица и интерно расељених лица су:

- Национална стратегија за решавање питања избеглица и интерно расељених лица (2002 год.) ;
- Стратегија за смањење сиромаштва (2003. год.);
- Национална стратегија запошљавања 2005.-2010. год.;
- Закон о социјалном становању 2009. год и др.

Актуелни законски оквир за питања избеглица је Закон о избеглицама донет у априлу 1992 год. као *lex specialis*. С обзиром на уочену потребу да тај закон боље прати актуелне потребе и питања избеглица и интерно расељених лица, сачињен је Предлог закона о изменама и допунама Закона о избеглицама, али се чека на његово усвајање.

Скупштина градске општине Обреновац је на шестој седници, дана 24.11.2009. године, усвојила Стратегију за решавање питања избеглица, интерно расељених лица и локално угроженог становништва на територији градске општине Обреновац као одговор и обавезу након ступања на снагу Закона о социјалном становању и као шири оквир доношења Локалног Акционог плана за подручје градске општине Обреновац.

Програми и пројекти за избеглице и интерно расељена лица који су до сада реализовани у општини Обреновац су представљени у Табели 3.

Табела 3 : Програми и пројекти за избеглице и интерно расељена лица који су до сада реализовани у општини Обреновац

ГОДИНА	НАЗИВ ОРГАНИЗАЦИЈЕ	УЛОГА	АКТИВНОСТИ	ПАРТНЕРИ
1998.	Повереништво за избеглице	Партнер	Куповина станова за избеглице	KIRS
2005.	Повереништво за избеглице	Партнер	Делимична изградња(грађевин. Грантови)	UNHCR INTERSOS
2005.	Локална самоуп. Повереништво за избеглице	Партнер	Изградња стан. за расељавање Колектив. центра	UNHCR HELP
2006.	Локална самоуп. Повереништво за избеглице	Партнер	Пилот пројекат Изград.2 монтажне куће (PFH)	UNHCR INTERSOS
2007.	Локална самоуп. Повереништво за избеглице	Партнер	Додела пољопривредних грантова	UNHCR INTERSOS VIZIJA
2008.	Повереништво за избеглице	Партнер	Откуп сеоског домаћинства	HOD Fondacija Divac

Најважнији закључци ове анализе су:

- Национална стратегија за решавање питања избеглица и интерно расељених лица (2002.) дефинише основне правце деловања–обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је потпуно у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана.

-Остале наведене стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглица и интерно расељених лица којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.

-Градска општина Обреновац има **Стратегију за решавање питања избеглих, интерно расељених лица и локално угроженог становништва на територији градске општине Обреновац бр. VI-01 бр.020-140** коју је Скупштина градске општине Обреновац усвојила 24.11.2009. год. а усклађена је са националном стратегијом, Законом о становању , Законом о избеглицама, Законом о социјалном становању и другим стратешким документима у овој области што ће убудуће значити систематско и организовано приступање проблемима ове јако осетљиве и рањиве групе грађана, од стране локалне самоуправе и представља оквир и основу за доношење овог Локалног акционог плана.

-Програми и пројекти за избеглице и интерно расељена лица који су до сада реализовани ,као и они који су у току ,бавили су се решавањем следећих питања: стамбено збрињавање избеглица, помоћ у пољопривреди, помагање новчано (једнократна помоћ) и нематеријална помоћ (хигијенски пакети, огрев, шпорети, пећи) најугроженијим вишечланим везаним домаћинствима са децом, старачким домаћинствима, помагање у грађевинском материјалу на већ изграђеном објекту, пружањем правне помоћи (прибављање докумената), повратка у место ранијег пребивалишта, уписа у матичну књигу рођених и друго.

Анализа стања (SWOT) у локалној заједници по питањима унапређења положаја избеглица и интерно расељених лица извршена је кроз идентификовање досадашњих активности и резултата у овом домену и сагледавање позитивних капацитета и слабости локалне заједнице као и могућности и препреке са којима се суочава у свом радном окружењу.

SWOT Анализа:

Снаге

- Стручан кадар у различитим институцијама
- Политичка воља локалне самоуправе
- Састав радне групе
- Повезаност свих релевантних институција
- Близина Града
- Величина Општине
- Индустријска зона пољопривреде
- Добра прихваћеност избеглица и ИРЛ у локалној заједници
- Добра мрежа Месних заједница
- Географски положај Општине

Могућности

- Нови Статут Града Београда
- Процес децентрализације
- Усвајање ЛАП-а
- Мост на Сави
- Могућност школовања
- Могућност изградње социјалних станова
- Процеси интеграције са ЕУ
- Донаторска подршка
- Усвајање новог Закона о избеглицама
- Географски положај Општине
- Спровођење поступка легализације

Слабости

- Недовољан број стручних кадрова
- Слаба мотивација
- Неорганизованост и неактивност
- Непостојање јединствене базе података о избеглицама и ИРЛ лицима
- Оптерећеност институција
- Непостојање ЛАП-а
- Слабо развијена мрежа локалних НВО ---Развијеност
- Оптерећен општински буџет
- Велики број избеглица и ИРЛ
- Разуђеност Општине
- Неефикасно коришћење привредних ресурса
- Отежан приступ финансијским средствима
- Нерегистрован колективни Центар
- Нерешени имовинско-правни односи

Препреке

- Централизованост државе
- Недовољна финансијска средства
- Недовољне интеграције институција које се баве проблемима избеглица и ИРЛ
- Недовољна информисаност и ангажованост избеглица
- Недовољна ангажованост медија за за питања избеглица и ИРЛ лица
- Одлагање решавања проблема
- Неадекватна образовна структура
- Недовољно вртића , школа и домова здравља
- Недовољан капацитет установа социјалне заштите
- Недовољна искоришћеност могућности за образовање
- Нерешена легализација и имовинско правни односи

Најважнији закључци ове анализе су:

-Анализом снага градске општине, можемо констатовати да је једна од значајних позитивних околности тренутна повољна политичка клима у Општини за решавање проблема избеглица и ИРЛ. Такође као једна од битних снага је и стручан компетентан кадар као значајан капитал Општине. Следећа снага произилази из релативно добре прихваћености избеглица и ИРЛ од стране домицилног становништва. Огромни привредни и природни ресурси општине, уколико се добро користе, чине да Општина има довољно добре могућности за успешан привредни, социјални и економски развој.

-Анализом слабости на нивоу Општине констатовали смо да је једна од слабости велики број избеглица и интерно расељених лица, одређен број невидљивих лица (лица без докумената који нису уписана у матичну књигу рођених), неповољна материјална односно социјална ситуација код лица смештених у признатом и непризнатом колективном центру, лица у приватном смештају и лица смештених код рођака и пријатеља као и недовољна организованост и заинтересованост избеглица и интерно расељених лица за решавање њихових проблема (тек недавно, 2005 год. је активирано Удружење ратних и мирнодопских инвалида које окупља велики део избеглица са територије градске општине Обреновац

-Анализом *потенцијала* Општине можемо констатовати да је после усвајања Стратегије за решавање питања избеглица, интерно расељених лица и локално угроженог становништва на територији градске општине Обреновац од стране Скупштине градске општине Обреновац створен шири оквир за реализовање будућих Пројеката на решавању: стамбених, економских, психосоцијалних и осталих нагомиланих проблема и то у два правца: а) пружање помоћи за одрживи повратак избеглих у Хрватску и БиХ и интерно расељени лица на Косово и Метохију; б) пружање помоћи за локалну интеграцију избеглих и интерно расељених лица што подразумева првенствено помоћ у запошљавању, информисању и другим видовима оснаживања кроз помоћ у стамбеном збрињавању, грађевинском материјалу, пољопривреди и друго а све у складу са законском процедуром на нивоу државе и то: Националном стратегијом за решавање питања избеглица и интерно расељених усвојеном 2002. године Стратегијом за смањење сиромаштва усвојеном 2003. године, Законом о избеглицама Р. Србије донетим 1992. године као *lex specialis* (очекује се његова измена) Законом о социјалном становању донетим у новембру 2009. године и другим законима донетим у области запошљавања и социјалне заштите.

-Анализом *могућности* може се рећи да је градској општини Обреновац, усвајањем новог статута Града Београда, омогућено да користи и већа финансијска средства из градског буџета која ће моћи уз одговарајући проценат својих средстава из локалног буџета да подржи остварење предстојеће организоване помоћи избеглицама и интерно- расељеним лицима, а такође учествује према својим могућностима, уз донаторску подршку које се планирају на територији градске општине Обреновац, а све у складу са процесом интеграције у ЕУ и најављеним изменама и допунама Закона о избеглицама.

-Анализом *препрека* можемо закључити да су до сада одвајана средства из буџета Града, као и донаторска средства намењена у сврху решавања проблема избеглица и интерно расељених лица на територији градске општине Обреновац била недовољна, с обзиром на број угрожених породица и појединаца, њихову економску, социјалну угроженост, рачунајући нарочито посебно угрожене категорије као што су: домаћинства са инвалидним, болесним чланом, старачка домаћинства, самци и друге социјално рањиве групе као вишечлане везане породице, породице са више деце, самохрани родитељи, Роми и остали.

Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглица и интерно расељених лица у општини Обреновац, које су диференциране на крајње кориснике/це услуга (различите групе избеглица и интерно расељених лица) и кључне partnere у локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма.

а) **Крајњи корисници/це** Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглица и интерно расељених лица су:

- Становници/це нерегистрованог и регистрованог Колективног центра
- Стара лица (преко 65 година) са недовољном породичном подршком
- Деца са сметњама у развоју
- Самохрани родитељи
- Особе са инвалидитетом
- Жене
- Радно способна и незапослена лица
- Вишечлане везане избегличке и породице интерно расељених лица
- Породице интерно расељених лица без прихода

б) **Кључни партнери** у локалној самоуправи су:

- Градска општина
- Повереништво за избеглице градске општине Обреновац
- ГЦСР-Одељење у Обреновцу
- Геронтолошки центар - Обреновац
- Дом Здравља- Обреновац
- Општинска организација Црвеног Крста
- Национална служба за запошљавање - Обреновац
- Фонд за здравствено осигурање, Филијала Обреновац
- Основне школе(9) са подручним школама у свим Месним заједницама и специјално одељење за децу са лаким сметњама у менталном развоју «Љубомир Аћимовић»
- Средња школа (3)
- Удружење ратних и мирнодопских војних инвалида (које обухвата извештај број избеглица)

а) **Крајњи корисници**

1. Становници/це Колективног центра

На територији општине Обреновац налазе се један регистрован и један нерегистрован колективни центар. Према подацима Повереништва за избеглице Општине Обреновац у регистрованом колективном центру борави 33 корисника, 22 избегла и 11 интерно расељених лица, а у нерегистрованом 44 искључиво интерно расељена лица.

-Регистрован колективни центар

-Регистрован колективни Центар «ПИМ» Ушће у Ушћу са укупно 33 корисника.

Табела 5. Структура корисника регистрованог колективног центра ПИМ Ушће

Полна структура	ПИМ Ушће	
М	17	
Ж	16	
Укупно	33	
Старосна структура	0-18	0
	19-65	21
	Преко 65	12
	Укупно 33	

Табела 6. Структура корисника нерегистрованог Колективног центра

Полна структура	М 12 Ж 32	
Старосна структура	0-18	16
	19-65	25
	Преко 65	3
	Укупно 44	

Становници регистрованог колективног центра на територији градске општине Обреновац чине посебно рањиву групу избеглица и интерно расељених лица, старачких, самачких домаћинстава са болесним чланом, често без прихода или са најнижом пензијом, па је такво њихово стање социјалне изолације довело до отежаног приступа важним информацијама, тржишту рада, а посебно до апатије и друштвене искључености у Центру али и ван њега са локалним становништвом и немогућности потпуне интеграције у локалну заједницу. Истовремено, ослањање на различите облике помоћи, на које корисници Центра имају право, доводи до пасивизације корисника и друштвене искључености уопште (здравствена заштита, храна...)

Посебно су угрожене породице нерегистрованог колективног центра искључиво интерно расељена лица са Косова и Метохије вишечлане, везане породице са више деце неке са болесним члановима, које су до 2002 године биле у непризнатом Колективном Центру (бараке Хидроградње) а како су због завршетка стадиона «Раднички» исељене и тренутно се налазе се у напуштеним баракама Комграпа, без канализације, покривеним тер-папиром и са нелегалним прикључком струје (1 породица) и две породице, од којих једна са хронично оболелим чланом у приватном смештају.

2. Стара лица са недовољном породичном подршком (лица преко 65 година)

У старосној структури избеглица и ИРЛ у значајној мери присутна су лица изнад 65 година старости. Према подацима Комесаријата за избеглице Републике Србије, број избеглих старих лица преко 65 година је

450 што чини велики проценат у односу на укупан број избеглих лица који се налазе на територији градске општине Обреновац, а према истом извору број старих интерно расељених лица је 631, што чини знатан број у односу на укупан број интерно расељених у Општини. Неформални подаци показују да је концентрација старих у популацији избеглица и интерно расељених лица и знатно већа.

Популацију старих оптерећује низ проблема који и иначе прате ово животно доба, с тим да су код ове рањиве групе они посебно изражени. На територији општине Обреновац постоји Геронтолошки Центар - Обреновац који има на смештају преко 300 корисника, од тога изванредан број избеглих и интерно расељених лица, од тог броја велики број избеглих и интерно расељених је током претходних година смештен из Колективног Центра ПИМ Ушће. Такође је активан и Клуб пензионера чија се активност своди на повремени путовања, организовање забава у просторијама клуба, али је и поред тога присутна затвореност, сиромаштво, не ретко одсуство адекватне здравствене заштите а и шире породичне заштите.

3. Деца са сметњама у развоју

Према подацима Дома здравља Обреновац, из ове популације има знатан број избеглица и интерно расељених лица. Углавном су обухваћени разним видовима помоћи најчешће материјалне, које спроводе домаће и међународне организације али је и поред тога та помоћ је недовољна. На територији Општине постоји установа за дневни боравак деце заједно са лицима преко 18 година али већ дуже време смештајни капацитети не задовољавају потребе свих заинтересованих корисника, у изгледу је изградња објекта стационарног типа у блиској будућности. Према подацима Повереништва Обреновац најугроженија лица из ове популације су смештена у насељу "Сава" у Обреновцу још 1998. године, а у станове који су у власништву Републике Србије, а купљени су за потребе избеглица.

4. Самохрани родитељи (3 породице) и деца без родитељског старања (1 породица)

У овој групи доминирају мајке са децом које су осим самосталне бриге о деци суочене са низом проблема које избеглиштво носи са собом: незапосленост, нерешено стамбено питање, а две мајке су и хронични болесници.

На територији Општине живи и избегличка породица коју чине три дечака, од којих је један тек недавно постао пунолетан, а за двојицу је пред Центром за социјални рад покренут поступак утврђивања старатељства.

5. Особе са инвалидитетом (ОСИ)

Популацији особа са инвалидитетом међу избеглим и интерно расељеним лицима на територији Општине пружена је адекватна помоћ кроз материјално збрињавање и стамбено збрињавање корисника у насељу "Сава", уз напомену да најмање 5 породица из ове популације, није стамбено збринута и налази се у приватном смештају у тешкој материјалној ситуацији.

6. Жене

Жене чине посебно угрожену групу у овој популацији, а њихов маргинализован положај узрокован је пре свега доминантном патријархалном културом (нарочито изражено међу интерно расељеним лицима). Из тог разлога су оне често жртве злостављања, јер су економски зависне, често без школе и занимања и елементарног образовања, па као такве често су мета насилника, чак и у кругу најуже породице.

7. Радно способна незапослена лица

Незапосленост представља доминантан проблем ове популације, посебно је проблем ниска образованост (непотпуна основна школа), код популације интерно-расељених лица често и неписменост, а као недостатак се јавља и неадекватна образовна структура за потребе тржишта радне снаге.

8. Вишечлана, везана избегличка породица

Оваква породична структура присутна је углавном код интерно расељених лица и то код лица која се налазе у непризнатом Колективном центру, добрим делом и у приватном смештају, а већина од њих нису решиле стамбене и основне егзистенцијалне проблеме, па су корисници материјалног обезбеђења породице (МОП-а) од стране Центра за социјални рад - Одељење у Обреновцу, повремених једнократних помоћи за огрев и лечење и нематеријалне помоћи (хигијенских пакета, шпорета и др.) од стране УНХЦР-а и Народне кухиње организоване преко Црвеног крста.

9. Избегла и интерно расељена лица без прихода

Већина избеглица и интерно расељених лица нису у ситуацији да добију запослење, а због великог броја чланова домаћинства нису у могућности да задовоље основне животне потребе. Често им материјална средства и надокнаде које добијају по разним основама нису довољна да би унапредили и побољшали квалитет живота.

б) Кључни партнери :

Комесаријат за избеглице Републике Србије (КИРС) који активно сарађује са локалном самоуправом и релевантним локалним институцијама и пружа подршку реализацији програма и активности за решавање питања избеглица и интерно расељених лица.

Локална самоуправа креира локалну политику која третира и питања избеглица и интерно расељених лица и посебну пажњу посвећује решавању њихових проблема формирајући Савет за миграције чија је улога да доприноси развоју социјалне културе, хуманизацији односа међу људима, да активно прати, идентификује уочене проблеме и даје предлоге за решавање истих за избеглице и интерно расељена лица.

Повереништво за избеглице градске општине Обреновац, као део Управе који блиско сарађује са Реп. комесаријатом за избеглице, Центром за социјални рад и другим организацијама и представља део локалне координације организација и служби ангажованих на решавању питања избеглица и интерно расељених лица.

ГЦСР-Одељење Обреновац који нуди услуге породично-правне заштите, једнаке онима које су доступне локалном становништву, као што пружа подршку деци и нарочито угроженим породицама кроз једнократне помоћи и друга давања.

У Дому здравља Обреновац, избеглице и интерно расељена лица остварују право на здравствене услуге исто као и локално становништво (од 15.02.2009. на основу здравствене књижице). Хигијенско - епидемиолошка служба редовно спроводи активности превентивног сузбијања заразних болести у колективним центрима и ромским насељима а патронажна служба реализује низ превентивних мера усмерених на стицање свести и здравог живота именованих.

Национална служба за запошљавање, филијала Обреновац, кроз своје програме обуке запошљавања и друге подршке укључује радно способне из популације избеглица и интерно расељених лица.

Организација Црвеног крста Обреновац, задужена је за организацију и рад народне кухиње и важна је карика у дистрибуцији материјалне и нематеријалне помоћи која је намењена најугроженијима (једнократна новчана помоћ, огрев, хигијенски пакети, дрва и др.)

Предшколске установе, које у свој васпитно образовни програм за предшколски узраст укључују и децу избеглица и интерно расељених лица.

Основне и средње школе на територији општине Обреновац
У оквиру школских и ваншколских активности – радионице врше едукацију деце избеглица и интерно расељених лица и на тај начин помажу социјализацију и интеграцију ове деце у локалну средину.

НВО: Удружење Рома–Грабовац, Удружење Ром и др. активно су укључени у програме који су намењени интерно расељеним лицима (накнадни упис у матичну књигу рођених).

Анализа проблема је показала који су главни проблеми избеглица и интерно расељених лица у општини Обреновац.

Општи закључци –анализе –спорна питања

На основу предходне анализе ситуације, формирана су следећа стратешки спорна питања која ће бити основа за даљи процес планирања:

Да ли и у којој мери постојећи ресурси локалне заједнице могу да одговоре на потребе избеглица и интерно расељених лица?

Којим механизмима најбоље осигурати стабилну подршку локалних партнера за имплементацију Локалног акционог плана?

Како најбоље искористити тренутну спремност локалне власти да подржи спровођење Локалног акционог плана за избеглице и интерно расељена лица?

Како обезбедити довољно буџетских и донаторских средстава за имплементацију Локалног акционог плана?

Како мотивисати избеглице и интерно расељена лица да се у већој мери удружују и активирају?

На који начин обезбедити квалитетну базу података о избеглицама и интерно расељеним лицима, са благовременим и квалитетним ажурирањем?

На који начин подстаћи невладин сектор да своје активности усмере на решавање проблема ове групе грађана и како створити јаку мрежу НВО на локалном нивоу, уз међусобно повезивање, трансфер знања, искуства и подршку у спровођењу пројекта?

Како утицати на ниво свести шире јавности о проблемима избеглица и интерно расељених лица, како подстицати солидарност у односу на ову популацију?

Поглавље 4 Приоритетне групе

Критеријуми :

- Број корисника погођених одређеним проблемом
- Ниво социјалне угрожености корисничке групе
- Видљивост проблема у заједници
- Вишечланост породице и вишегенерацијске структура
- Спремност корисника за активно учешће у решавању проблема
- Ресурси и надлежност локалне заједнице
- Истовремена погођеност корисника већим бројем проблема

Приоритетне групе:

- Становници колективних центара –1 признат и 1 непризнат
- Стара лица (преко 65 год.) без породичне подршке
- Радно способни, незапослени, избеглице и ИРЛ без одговарајуће квалификације
- Вишечлане и вишегенерацијске породице ИРЛ
- Породице избеглих и ИРЛ које имају хронично болесног члана, самохрани родитељи и деца без родитељског старања.

Поглавље 5 Општи циљ:

Побољшати услове за интеграцију избеглих и ИРЛ у градској општини Обреновац, кроз одрживе социјално економске програме у локалној заједници.

-у току 2010. год.- за 40 породица

-у току 2011. год.- за 30 породица

-у току 2012. год – за 30 породица

-у току 2013. год.- за 30 породица

Специфичан циљ 4: Конкурисати код донатора за изградњу стамбене зграде за социјално становање у заштићеним условима са 20 станова у 2010. години за збрињавање корисника Колективног центра ПИМ Ушће и 20% социјално угроженог локалног становништва које упути Центар за социјални рад–Одељење Обреновац.

Реализација овог програма се очекује 2010. године. Овај програм је разрађен без трошкова за уређење грађевинског земљишта, потребним прикључцима као и прецизним учешћем локалне заједнице рачунајући и њене трошкове за куповину земљишта која је реализована 2009. год. (плац у Мислођину, бивше власништво Војске).

ПОГЛАВЉЕ 6

АКТИВНОСТИ – ЗАДАЦИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ЛАП

Табела локалног акционог плана

Специфични циљ1: У периоду од почетка 2010 до краја 2013 године трајно решити стамбено питање и побољшати услове становања за најмање 50 породица избеглица и интерно расељених лица које имају започет а недовршен стамбени објекат доделом бесповратних грађевинских грантова или одобрити средства за доградњу								
АКТИВНОСТИ	ПЕРИОД РЕАЛИЗАЦИЈЕ (ОД –ДО)	ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИНДИКАТОРИ	ПОТРЕБНИ РЕСУРСИ			НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	ПАРТНЕРИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ
				Људски	Финансијски	Материјални		
1.1. Усвајање ЛАП –а	Октобар 2009. фебруар 2010.	Усвојен ЛАП	Записник са Скупштине	да	-	-	Веће и Скупштина градске општине Обреновац	Савет за миграције
1.2. Аплицирање код донатора	Децем. 2009. 2010. 2011. и 2012.	Одобрена средства	Потписан уговор са донатором/ Одобрена средства	-	-	-	Председник градске општине Обреновац	Донатори
1.3. формирање Комисије и усвајање Правилника	Март 2010. 2011. 2012. и 2013.	Формирана комисија и усвојен Правилник	Решење о формирању Комисије и усвајање Правилника	-	-	-	Комисија и Савет за миграције	Донатори и Комесаријат за избеглице
1.4. Медијско оглашавање	Март 2010. 2011. 2012. и 2013.	Спроведена медијска кампања	Број и врста медијских садржаја	-	-	-	Поверениш. за избеглице локалне медијске куће	Н В О
1.5. Расписивање конкурса и прикупљање пријава	Март 2010. 2011. 2012 и 2013.	Расписан конкурс и прикупљене пријаве	Број прикупљен. пријава	-	-	-	Комисија и савет за миграције	донатори
1.6. Обилазак објекта подносиоца захтева	Мај 2010. 2011. 2012. и 2013.	Посећени објекти	Записници	-	-	-	Комисија	-
1.7. Доношење Одлуке о избору корисника	Јун 2010. 2011. 2012. и 2013.	Извршен одабир корисника	Записници и одлуке	-	-	-	Комисија	-
1.8. Спровођење јавне набавке	Август 2010. 2011. 2012. и 2013	Спроведена јавна набавка и одабран испоручиоц	Одлука о јавној набавци	-	-	-	Комисија	Стручне службе градске општине Обреновац
1.9. Закључивање уговора о додели материјала	Друга пол. 2010. 2011. 2012. и 2013.	Закључен уговор	Закључен уговор	-	-	-	Потписник уговора и корисник	-
1.10. Испорука материјала	2010. 2011. 2012. и 2013.	Испоручен материјал	Записник о испоруци	-	-	-	Испоручилац	Повереништво за избеглице и корисници
1.11. Контрола градње	2012 -2013.	Извршена контрола	Записник	-	-	-	Комисија	Повереништво за избеглице

Специфични циљ 2. Специфичан циљ:2. У периоду од почетка 2010. до краја 2013. године трајно решити стамбено питање и побољшати услове становања за најмање 20 породица избеглица и интерно расељених лица куповином сеоских домаћинстава								
АКТИВНОСТИ	ПЕРИОД РЕАЛИЗАЦИЈЕ ОД –ДО	ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИНДИКАТОРИ	ПОТРЕБНИ РЕСУРСИ			НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	ПАРТНЕРИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ
				Људски	Финансијски	материјални		
2.1.Усвајање ЛАП-а	Октобар 2009.- фебруар 2010.	Усвојен ЛАП	Записник са Скупштине	да	-	-	Веће и Скупштина градске општине Обреновац	Савет за миграције
2.2. Аплицирање код донатора	дец.2009. 2010. 2011. 2012.	Одобрена средства	Потписани уговори	-	-	-	Председник градске општине Обреновац	Донатори
2.3. Формирање комисије за израду Правилника о подели сеоских домаћинстава	Прва половина 2010. 2011. 2012. и 2013.	Формирана комисија усвојен Правилник	Решење о формирању комисије и усвајање Правилника	-	-	-	Комисија и Савет за миграције	Донатори и Комесеријат за избеглице
2.4. Медијско оглашавање	Прва половина 2010. 2011. 2012. и 2013.	Спроведена медијска кампања	Број и врста медијских садржаја	-	-	-	Повереништво за избеглице и локалне медијске куће	НВО
2.5. Расписивање конкурса и прикупљање пријава	Прва половина 2010. 2011 2012. и 2013.	Расписан конкурс и прикупљене пријаве	Број прикупљених пријава	-	-	-	Комисија и савет за миграције	Донатори
2.6. Обилазак попис и класификовање расположивих сеоских домаћинстава	Прва полов. 2010.	Направљена база података расположив сеоских домаћинст.	Записници, фото и видео материјал	да	-	-	Комисија и Повереништво за избеглице	Донатори, месне заједнице и месне канцеларије
2.7. Организовање локалне медијске кампање	Прва полов. 2010. 2011. 2012. и 2013.	Спроведена медијска кампања	Број и врста медијских догађаја и садржаја	-	-	-	Повереништ. за избеглице и локалне медијске куће	НВО
2.8.Расписивање Конкурса	Друга полов. 2010. 2011. 2012. и 2013.	Расписан конкурс	Позив на учешће на конкурс	-	-	-	Савет за миграције	Средства јавног информисања
2.9.Прикупљање пријава	Друга полов. 2010. 2011. 2012. и 2013.	Прикупљене пријаве	Број прикупљених пријава	да	-	-	Повереништ. за избеглице	Савет за миграције
2.10. Решавање по расписаном конкурс и прикупљеним пријавама	Друга полов. 2010. 2011. 2012. и 2013.	Одлуке и решења	Записници	да	-	-	Комисија	Савет за миграције
2.11.Потписивање уговора и увођење корисника у посед	2010. 2011. 2012. и 2013.	Потписани уговори и уведени корисници у посед	Потписани уговори	-	-	-	Донатори	Градска општина Обреновац Повереништво за избеглице

Специфични циљ 3. У периоду од 2010.-2013. побољшати могућности за запошљавање радно способних избеглица и интерно расељених лица кроз циклусе доквалификације/ преквалификације и доходовне активности за најмање 40 особа

АКТИВНОСТИ	ПЕРИОД РЕАЛИЗАЦИЈЕ ОД –ДО	ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИНДИКАТОРИ	ПОТРЕБНИ РЕСУРСИ			НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	ПАРТНЕРИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ
				Људски	Финансијски	Материјални		
3.1. Сагледавање потреба тржишта	Друга половина 2010. 2011. 2012. и 2013.	Утврђене потребе тржишта	Број и врста занимања која су дефицитарна	Базе података	-	-	Донатор	Партнери и Национална служба за запошљавање Обреновац
3.2. сагледавање броја заинтересованих јавним оглашавањем	Друга половина 2010. 2011. 2012. и 2013.	Утврђен број заинтересованих	Најмање 10 пријављених	Базе података	Трошкови оглашавања	-	Донатор	КИРС
3.3. Формирање комисије и дефинисање критеријума за избор кандидата	Период друга послов. 2010. 2011. 2012. и 2013.	Формирана комисија	Именовање 3 члана комисије	Канцеларије	-	-	Савет за миграције	-
3.4. Успостављање контаката са Националном службом за запошљавање	До краја 2010. 2011. 2012. и 2013.	Закључен уговор	Квалитет уговора	Канцеларије	-	-	Донатор	Национална служба за запошљавање у Обреновцу
3.5. Израда плана обуке	До краја 2010. 2011. 2012. и 2013.	Урађен план	Квалитет обуке	-	Трошкови преквалификације	-	Донатор	Национална служба за запошљавање у Обреновцу
3.6. Извођење обуке	До краја 2010. 2011. 2012. и 2013.	Обављена обука	Број обучених лица	-	Канцеларија	-	Донатор	Национална служба за запошљавање у Обреновцу
3.7. степен запослености лица која су прошла обуку	Крај 2013.	Запослено 23 лица из избегличке популације	Број запослених	Канцеларије	-	-	Савет за миграције	КИРС Национална служба за запошљавање у Обреновцу

Специфичан циљ 4. До краја 2010. године стамбено збринути преостала избегла и интерно расељена лица из Колективног центра ПИМ УШЋЕ као и локалног угроженог становништва изградњом станова у социјално заштићеним условима за најмање 20 породица

АКТИВНОСТИ	ПЕРИОД РЕАЛИЗАЦИЈЕ ОД - ДО	ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ	ИНДИКАТОРИ	ПОТРЕБНИ РЕСУРСИ			НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	ПАРТНЕРИ У РЕАЛИЗАЦИЈИ
				Људски фактор	Финансијски	Материјални		
4.1 Усвајање ЛАП-А	Септембар 2009 фебруар 2010	Усвојен ЛАП	Записник са скупштине	да	-	-	Веће и Скупштина градске општине Обреновац	UNHCR
4.2 Аплирањ. код донатора	фебруар 2010	Добијена средства	Потписан уговор	-	-	-	Hous.Cen. локална самоуправа	UNHCR
4.3 Прикупљање и предаја докумената	март 2010	Предата документа	Добијене све дозволе	-	-	-	Hous.Cen. локална самоуправа	UNHCR
4.4 Расписивање тендера	Март- мај 2010.	Завршен тендер	Потврђивање уговора са извођачем	-	-	-	Hous.Cen. локална самоуправа	UNHCR Hous.cen.
4.5.Извођење радова	Април-децембар 2010.	Изведени радови	Изграђени објекат	-	-	-	Hous.Cen. локална самоуправа	UNHCR Hous.cen
4.6 Надзор над извођењем радова	од почетка до краја градње	Висок степен квалитета градње	Извештаји	да	-	-	Комисија	Стручне службе комисије
4.7Расписивање конкурса и прикупљање пријава корисника	март-јун 2010	расписан конкурс	број предатих пријава	-	-	-	Комисија	Савет Комисија UNHCR
4.8Одабир корисника	јун-сеп. 2010	одабрани кандидати	Решења и одлуке	-	-	-	Комисија	Савет Комисија UNHCR
4.9 Усељење корисника	октобар 2010	усељени корисници	потписана решења	-	-	-	Комисија и локалне самоуправе	Донатор Комесаријат Повереништво
4.10 Праћење и оцена реализације програма	континуирано праћење Пројекта	реализовано праћење и оцена	структура годишњег извештаја	-	-	-	Савет за миграције	Стручне службе Управе градске општине Обреновац

Поглавље 7 Ресурси / буџет

Процењено је да ће за реализацију Локалног акционог плана 2010.-2013. године бити укупно потребно око 700 000 ЕУР-а. С обзиром да су детаљни годишњи планови урађени за 2010,2011,2012. и 2013. годину утврђени су и прецизни трошкови примене Локалног плана у том периоду. У 2010. години ће почети обухватна и интензивна примена Локалног плана уз учешће из општинског буџета са око 15% (рачунајући и учешће трошкова за куповину грађевинског земљишта реализовану 2009. године по уговору бр.3254 од 15.07.2009. године у износу од 15.450.000,00 динара.) Детаљни годишњи буџет за сваку следећу годину примене Локалног плана биће урађен на основу разрађених годишњих планова за те године.

Када се буде развијао програм социјалног становања у заштићеним условима или програм социјалног становања, локална самоуправа ће поред већ наведених средстава из локалног буџета, обезбедити и опремање грађевинског земљишта за ове програме.

Средства за реализацију овог Локалног плана обезбеђиваће се из различитих извора: делом из буџета локалне самоуправе, делом из донаторских буџета, односно помоћу Пројеката који ће се развити на основу овог Локалног плана, као и из других извора.

Поглавље 8 Аранжмани за примену

Аранжмани за примену Локалног акционог плана у општини Обреновац обухватају **локалне структуре и различите мере и процедуре** које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура разликују се :

- 1) Структуре за управљање процесом примене Локалног акционог плана
- 2) Структуре које су оперативне и примењују Локални акционог план

Структура за управљање процесом примене Локалног акционог плана, након његовог усвајања, представљаће *Савет за миграције* који је учествовао у изради Плана, а који ће, као део свог будућег рада, направити План управљања применом истог.

Савет за миграције, као управљачка структура има следеће задатке:

- У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене Локалног плана;
- Именује локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације Локалног плана;
- Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација, у електронској форми од сваког актера-учесника у процесу унапређења положаја избеглица и ИРП у локалној заједници;
- Одржава контакте са свим учесницима у реализацији Локалног плана;
- Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) Локалног плана;
- Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлуке у локалној самоуправи.

Оперативна структура за примену Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројеката, развијених на основу Локалног плана. У складу са Локалним акционим планом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници као партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и одговарајућу документацију и припремати периодичне извештаје о раду.

Оперативна структура за примену Локалног плана има следеће задатке и одговорности:

- Реализација Локалног акционог плана;
- Непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које се обезбеђују Локалним планом;
- Редовно достављање извештаја координатору/ки Радне групе о свим активностима на спровођењу Локалног плана;
- Учешће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење Локалног плана;
- Унапређење процеса примене Локалног плана у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене Локалног плана. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимања одговарајућих акција.

Детаљне годишње планове за наредни период припремаће Радна група уз активне консултације са оперативним структурама. По потреби Радна група ће формирати и одговарајуће радне тимове. Годишње планове ће усвајати Скупштина градске општине Обреновац (или други надлежни орган).

Механизми праћења, оцењивања успешности примене Локалног плана и доношење евентуалних корекција биће дефинисано Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуације).

Поглавље 9 Праћење и оцена успешности

Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације) Локалног акционог плана је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех Локалног акционог плана ради предлагања евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.

Временски оквир: Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период од 2010. до 2013. године. Евалуација (као анализа података и доношења оцене успешности) вршиће се периодично, једном годишње и подносиће се извештај Скупштини градске општине Обреновац. Финална евалуација обавиће се на крају 2013. године.

Предмет: Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности, задатака и специфичних циљева.

Кључни индикатори утицаја за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана ће бити следећи:

Број нових услуга –локалних мера/програма за избегла и ИРЛ;
Обухват избеглих и ИРЛ новим услугама и мерама;
Структура корисника/ца услуга и мера/ -програм;
Ниво укључености различитих актера у пружању услуга избеглицима и ИРЛ у локалној заједници;
Обим финансијских средстава издвојених за услуге избеглицима и ИРЛ;
Структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглицима и ИРЛ (буџет локалне самоуправе, донаторских средстава, других извора...).

Процесни индикатори су дефинисани у склопу табеле Локалног акционог плана.

Методе и технике : За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата као што су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори, анкете), извештавање и др.

Савет за миграције ће бити одговоран за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног плана акције и вршиће мониторинг (М) и евалуацију (Е).

Чланови за примену биће именовани из структуре стручних лица из локалних институција и организација које се непосредно или посредно баве питањима избеглица и ИРЛ, као и представници/це корисничких група овог Локалног плана. Савет за миграције ће у оквиру својих овлашћења планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације Локалног акционог плана.

**СКУПШТИНА ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ОБРЕНОВАЦ
VI-01 бр. 020 -13 од 02. марта 2010. године**

Обрадила:
ВМ

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ
Мирослав Неговановић